

**TISK
KALIBA**

U Domu služeb 166/5

143 00 Praha 4 - Modřany

tel. 241 773 741, 244 400 217

fax 241 773 742

e-mail: tisk.kaliba@seznam.cz

barvotisky ofsetem

do formátu B2

na čtyřbarevném stroji

HEIDELBERG + SHINOHARA,

šití V1, lepení V2

skládání archu z B1

DOBŘICHOVICKÝ ZPRAVODAJ - KUKÁTKO. Registrováno Ministerstvem kultury České republiky pod č. MK ČR E 12574. Vydává Dobřich, spol. s r.o., řídí redakční rada ve složení: Ing. Vladimír Bezdek, Doc.Dr.E. Calda, Ing. Daniel Havlík, Ing. Petr Havlík, PhDr. Jiří Matl (předseda), Hana Škapová, Jana Váňová. Tisk Jan Kaliba, Modřany. Uzávěrka tohoto čísla 1.10. 2002. Uzávěrka příštího čísla cca 20. 11. 2002. Adresa: Jiří Matl, Strmá 139, 252 29 Dobřichovice (gegorius@centrum.cz). Distribuováno laskavou péčí dobřichovických poštovních doručovatelů a s přispěním obce Dobřichovice. Kukátko také najdete na internetu v rámci www.stranky-obce-dobrichovice.cz

XVIII/2002

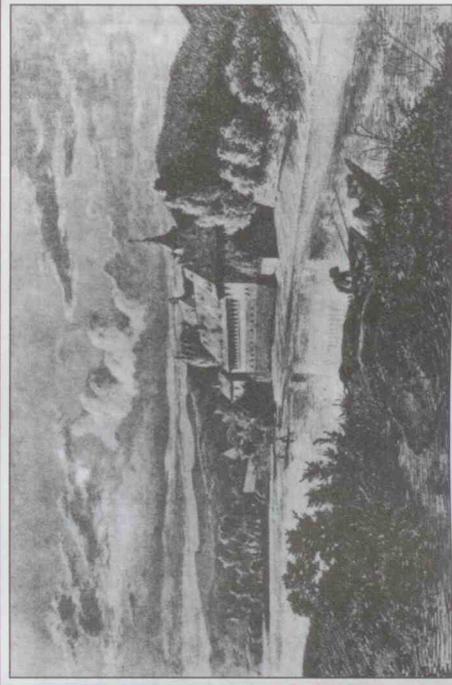
3 - Podzim

o vodě slovem i obrazem, o suchu, o nás, aktuality, historie, kultura a sport

ULIČE CHÉRENTÉLLOVA A OHNĚMILUKA

DOBŘICHOVICKÝ ZPRAVODAJ

kukátko

DIMAN s.r.o., Dobříchovice

nabízí využití prostor bývalého statku - KULTURNÍHO A SPOLEČENSKÉHO SÁLU -

možnost pořádání menších koncertů,
divadelních představení, společenských akcí,
školení, seminářů,
obchodních a prezentačních akcí

Pronájem sálu Dr. Fürsta

pronájem sálu bez přílehlé místnosti - velikost sálu 78 m² 200,- Kč/hod.
pronájem sálu včetně přílehlé místnosti (sál s jevištěm) 104 m² 250,- Kč/hod.
pronájem piana 50,- Kč/hod.
pronájem zdlif (vybavení sálu jako hlediště) 50,- Kč/hod.
pronájem skládacích stolů 50,- Kč/hod.

provozni a cenové podmínky při děletrvajících akcích - individuální dohoda

BLÍŽŠÍ INFORMACE:

Diman s.r.o., 252 29 Dobříchovice, 5.května 3

ing. Magda Havílková

tel. 25771 1031 (bytl), 602 660 960, Za Mlýnem 888, Dobříchovice

PODZIMNÍ ZASTAVENÍ

"... Svěklí jsem se a ohlížel se po řece. V okrajích a odlesku měsíčního světla jsem viděl, jak stoupá. Jak se stovky trávy houpají a klesají do vody, jak se stěbla ohýbají, kývají a směřují dolů po proudu. Sundával jsem si kalhoty a tiše jsem řekl: "Tatínku, ta řeka stoupá."

Nevím, jestli mě slyšel, ale vůbec na má slova nereagoval. Stál jsem na břehu v tom stavu, v jakém mě moje maminka přivedla na svět, a bůhvíproč jsem si přikrýval přirození. Tatínek povídal: "Vezmi tu šňůru a jdi s ní do řeky. Až bude napnutá, tak pusť kámen."

Pořád jsem stál. Zaslých jsem, jak uprostřed řeka hučí. Dostal jsem strach. Stál jsem jak mezek, kterého nutí jít tam, kam se mu vůbec nechce. Ale neměl jsem sílu říci, že tam nepůjdu. Tatínek řekl: "Jdi a neboj se. Jsi můj syn. Jsi přece po mně."

Vzal jsem kámen a podíval se po něm. Zřejmě měl už taky strach, ale bylo mu líto těch ztracených investic. Vždyť jsme těžce chytali střevle, zahrádku jsme málem zničili a rozstříhali jsme dvě prádelní šňůry. Mluvil pořád o úhořích a nechtěl to vzdát. Hlavně si nechtěl připustit, že jsme k té řece přišli pozdě, když už voda stoupala.

Vkročil jsem do řeky. První pocit nebyl zlý. Voda mě lechtala do lýtek a potom do kolen. Jemně proudila podél břehu a pospíchala do větších proudů. Když mi vystoupila k boku, uvědomil jsem si, jak proud sílí. Musel jsem stále víc zaklesávat nohy mezi kameny a stavět se proti vodě. A přitom jsem držel veliký kámen s ochabou, prověšenou šňůrou. Viděl jsem ještě na břehu tatínkovu siluetu a slyšel jsem, jak mě voláním povzbuzuje, jako když jsem hrával fotbal a později hokej. Ale bylo to houby platný, cítil jsem se sám a opuštěný. Voda mi sahala k pupku a pak k prsům a chtěla mě odtrhnout ode dna. A on křičel: "Jdi dál! Už to bude!"

Ohlídl jsem se a už jsem ho neviděl. Splynul se stromy a s břehem. Jakým právem mě do toho žena, když sám neumí plavat? To mi řekla maminka, když jsem se ptal, proč se s námi nikdy tatínek nekoupe. To úhoří mu zaslepili oči, že chce, abych šel dál.

Řeka mi sahala k ramenům. A pak mi byla až po krk. Cítil jsem její sílu. To už nebyla ta všerejší řeka. To byla jiná řeka. Zabíjácká. Zmocnil se mě její proud a její víny se mnou smýkaly a řvaly, proč jsem sem přišel a že jsem drzý. Zmohl jsem se na výkřik: "Tatínku!"

Voda mi vnikla do úst, ztrácel jsem půdu pod nohama. Věděl jsem, že nesmím puslit tu šňůru, protože by se mě řeka zmocnila a roztrhala dole na kamenech a proudech. Odpoutal jsem kámen od šňůry a puslit ho ke dnu. Držel jsem se křečovitě provazu a cítil jsem, jak mě něco docela pomalu táhne ku břehu. Tatínek mě přitáhl až do mělké vody. Byl jsem největší tvor, jakého měl v životě na šňůře nebo na udiči.

Potácel jsem se pod křoví, abych si ulevil od strachu a od studené vody. Slyšel jsem ho, jak balí šňůru, sundává rybičky a vyklízí pole a brumlá: "Mý rybičky zlatý. To nebyla tak docela správná noc. Ale přistě jim to naservujujem, že se podělaj."

Seděl jsem na bobku a myslel na to, že dnes jsme se zatím podělali my.

Asi to bylo tím, že úhořům přišla na pomoc jejich matka - řeka."

Ota Pavel, Jak jsme s tatínkem servirovali úhořům.

Vážení čtenáři,

třetí letošní číslo Kukátka vychází v době, kdy velká část obyvatel Dobřichovic stále ještě likviduje následky povodně. Povodně, jakou mladší generace zná jen z vyprávění a starší zase jen jako zimní vodu zadrženu zamrzými ledy v Mokropsích. Příklad jsme si nedovedli představit, že by Berounka mohla po letních deštích stoupnout o hodně více než v roce 1981. Nyní je před námi nejen obnova zničené lávky, poškozených hrází, komunikací, chodníků, kanalizace, ale i diskuse o preventivních opatřeních. Nesmíme podcenit možnost opakování obdobné povodně, ale doufáme, že se jí ined tak nedočkáme. Z historických a archivních důvodů povodni věnujeme výraznou část tohoto Kukátka. Pokud budete považovat za důležité zveřejnit v následujícím čísle (nebo číslech) i jiné fotografie (z vašeho archivu) či další příspěvky k jistě užitečné a potřebné veřejné debatě, kterou bychom tímto číslem rádi otevřeli, kontaktujte nás. A předem děkujeme, table debata nás posílí do budoucna... Za úvahu jistě stojí i nápad shromáždit archiv fotografií letošního povodně pro místní kroniku. Příští číslo budeme připravovat ve druhé polovině listopadu.

Zbyvajících částí Kukátka zachováva obvyklou podobu. Trochamístní kultury spřekvapením - pozváním na velkou kulturní událost, dlouhodobější zprávy ze sportu, inzertce. Ani tentokrát nechýbí názor „tuřovitého staříka“. Po velmi dlouhé době se pokoušíme obnovit společenskou rubriku, jakkoli jsme si vědomi jejích úskalí, zejména pokud jde o údaje, které někteří mohou považovat za příliš osobní a s jejichž zveřejněním nemusí souhlasit. I zde bychom rádi znali Váš názor: dali byste raději přednost intimně a soukromí před takovým typem "zviditelnění", který býval obvyklý ve "fungujících" občanských komunitách v minulosti? Kdy a za jakých podmínek? Ujistit můžeme o vstřícnosti redakce i o tom, že případnou společenskou rubriku nepovedeme v "bulvárním" stylu.

Kvůli povodni začala škola v Dobřichovicích až 16. září, ale začala s pěknou parádou. Slavnostním otevřením nové školní budovy, kterou se podařilo postavit díky společnému úsilí řady členů občanského zastupitelstva, členů komisi a dalších občanů. Tuto událost (ale i povodeň ve staré školní budově) připomínáme článkem ředitele školy B. Stejskala. Škole věnujeme i historickou rubriku. Tam najdete také glosu o zaplavené i rekonstruované kapli sv. Judy Tadeáše.

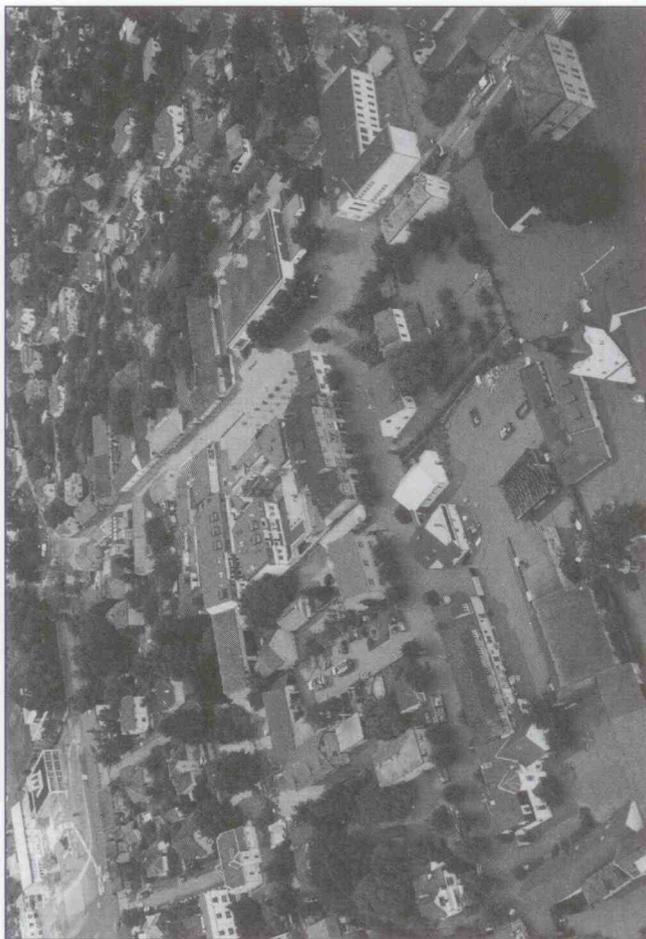
Po několika letech doznala změň redakční rada Kukátka. Přibýlo několik nových tváří a tím i nová energie a jisté i nová témata. Aktuální složení redakční rady najdete v závěrečné tiráži. Kukátko zlepší i svoji periodicitu. I v příštím roce vyjde čtyřikrát do roka, avšak snad v pevněji stanovených termínech, což jistě uvítají jak příspěvatelé, tak potenciální inzerenti. V příštím roce Vás také čeká další překvapení. Prozradíme jen, že se bude týkat "uměřených" změn vzhledu časopisu.

Bližší sekunální volby. Kukátko nechystá žádné speciální předvolební informace. Každá kandidující volební strana pravděpodobně využije možnosti zveřejnit kandidátku a další informace v Informačním listu obce, většina stran asi dále vydá vlastní propagační materiály. Nezbyvá, než popřát voličům dobrou volbu, snad doplněnou jen přáním, aby v obci naši velikosti a v komunální politice vůbec byly volby spíše volbami jednotlivých osob či osobností než volbami politických či volebních stran.

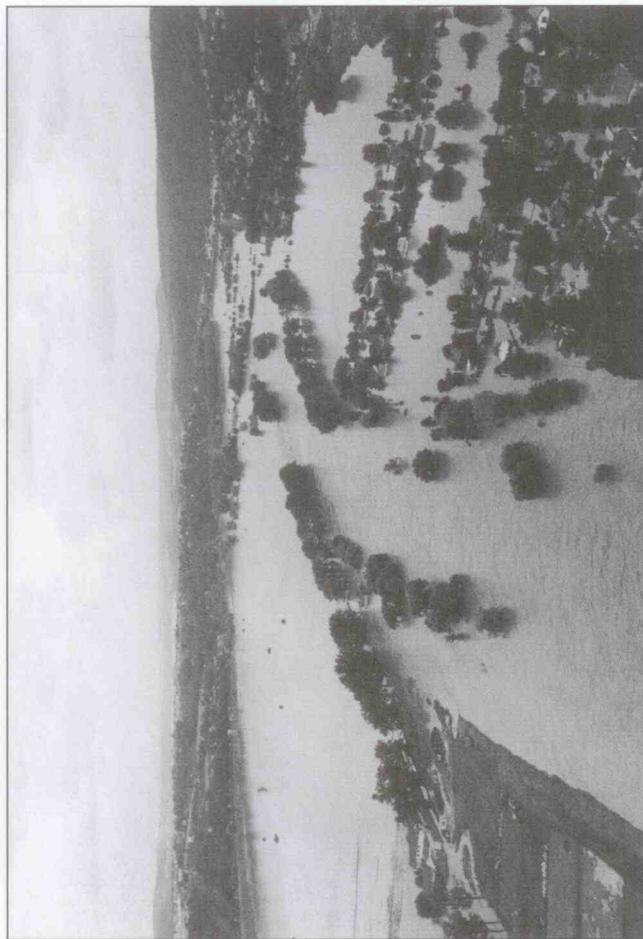
Redakce

AKTUALITY

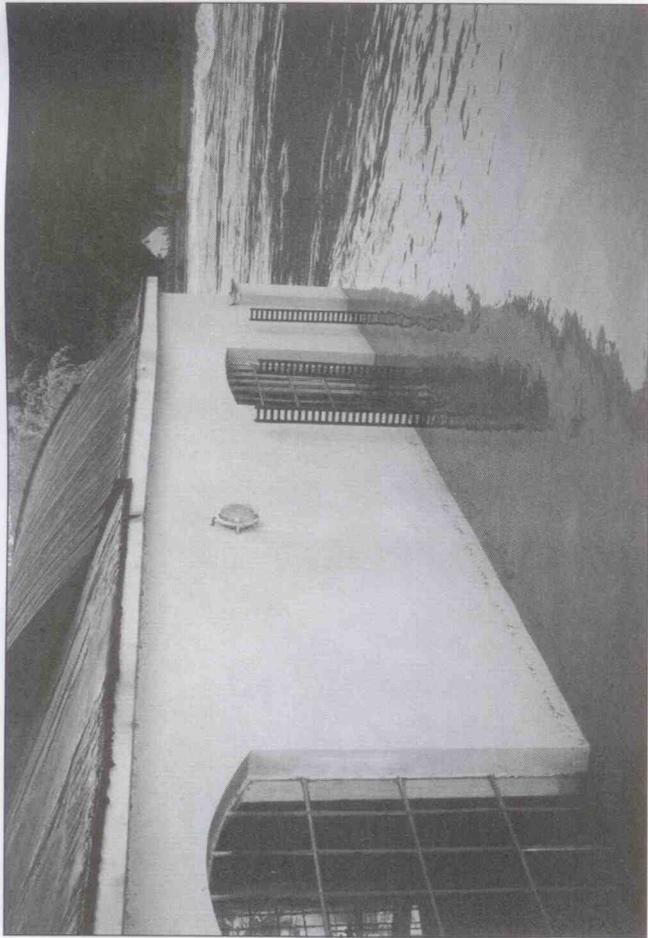
Následující sada fotografií jistě nepotřebuje komentáře, obrázky hovoří za vše. Výše zmíněnou povodňovou tematiku otevíráme dále třemi příspěvky.

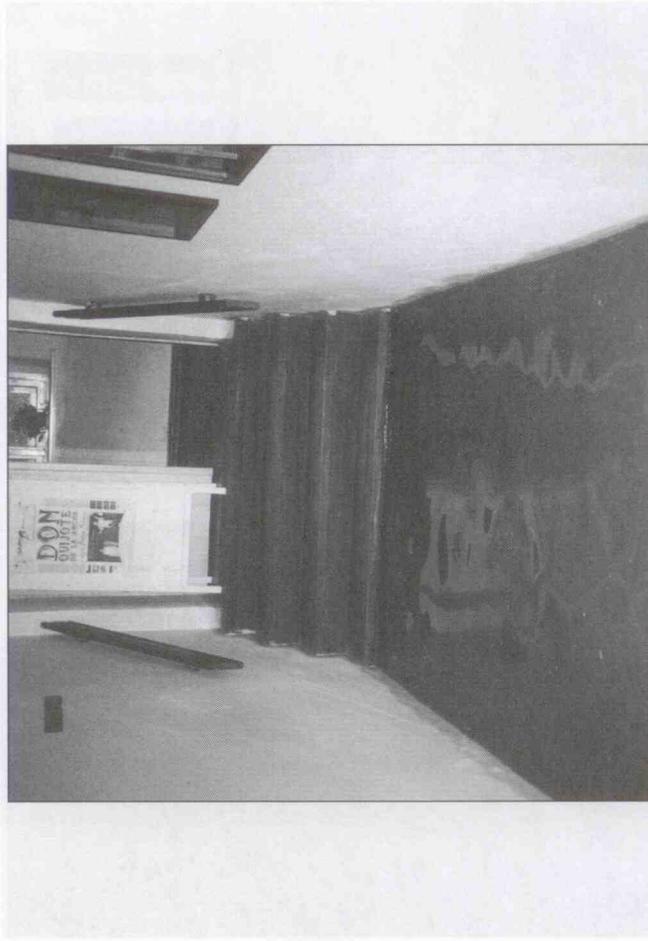
Centrum Dobřichovice z ptačí perspektivy

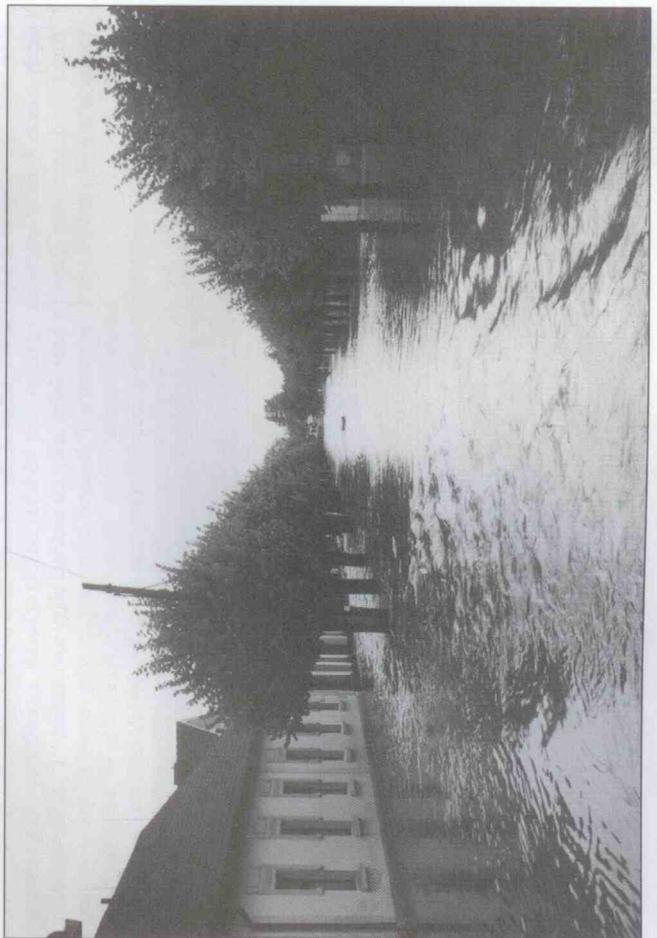
Dobřichovice - nová průmyslová zóna a oblast V Lahu

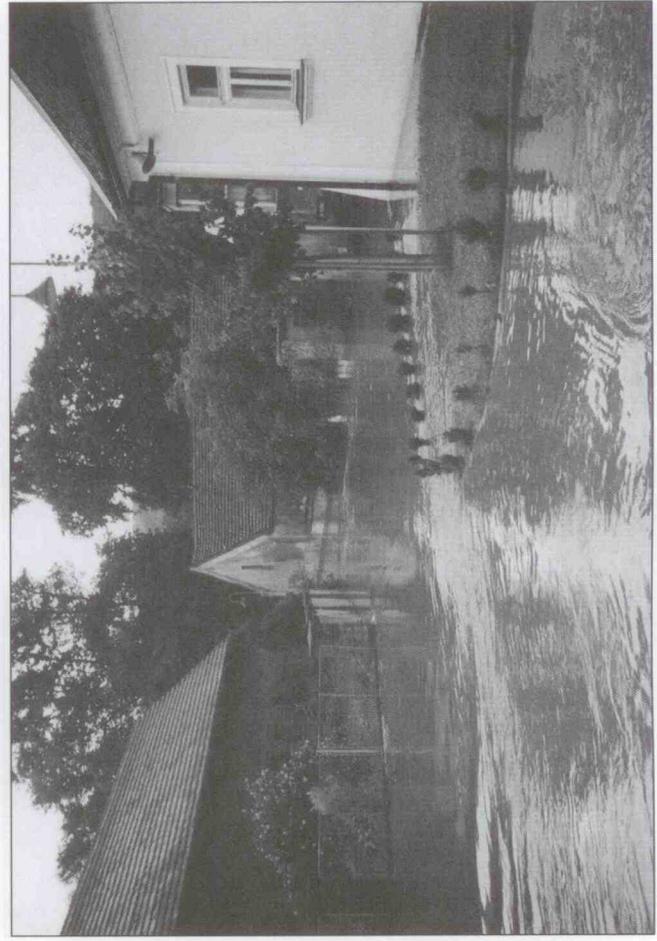
Elektrárna

Vstup do statku (k sídla Dr. Fürsta)

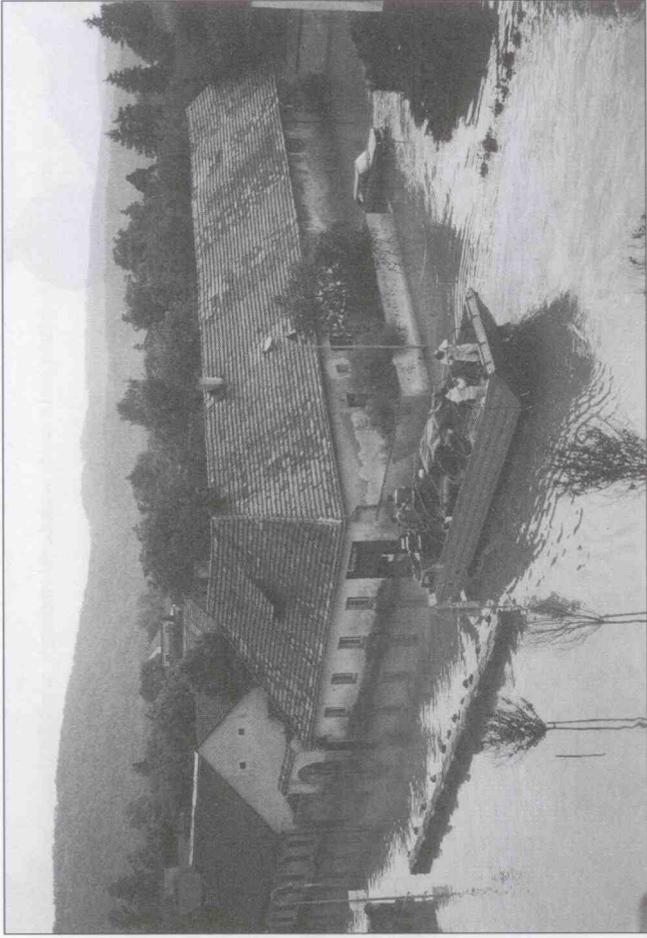
Ulice 5. května

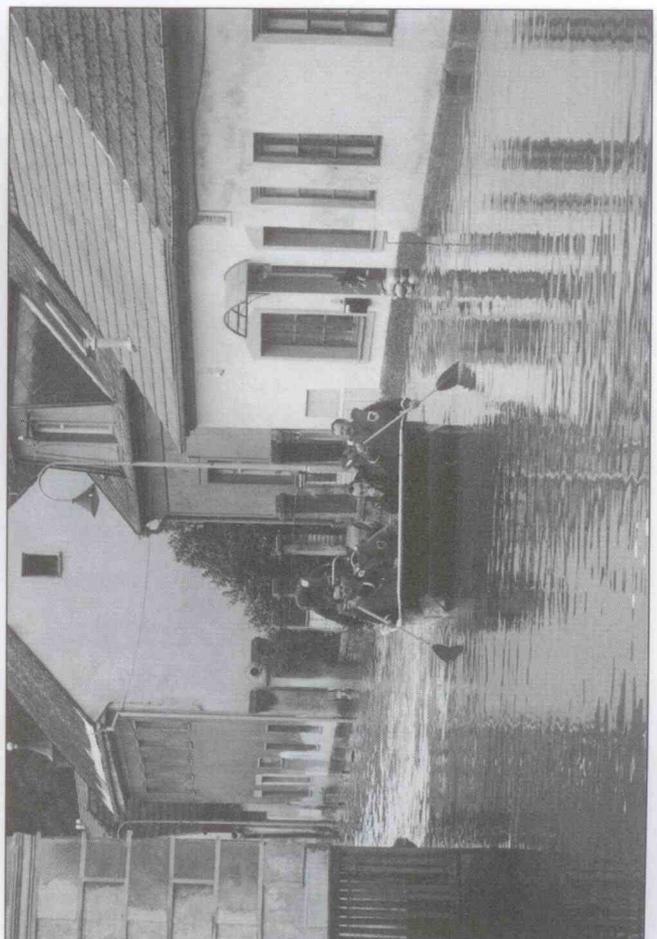
Cesta ke kostelu před statkem

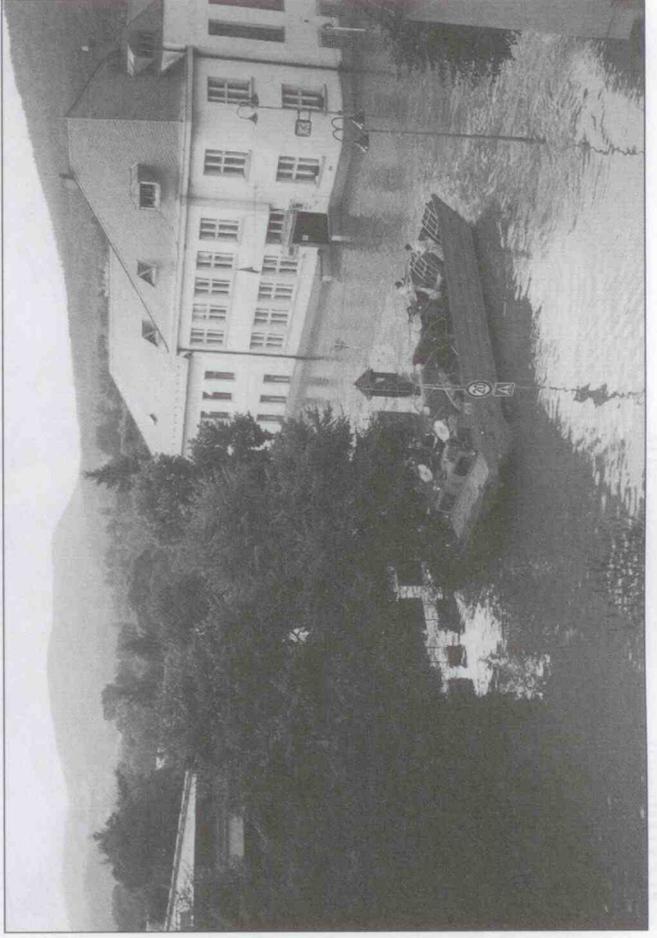
Voda v bývalém křižovnickém statku

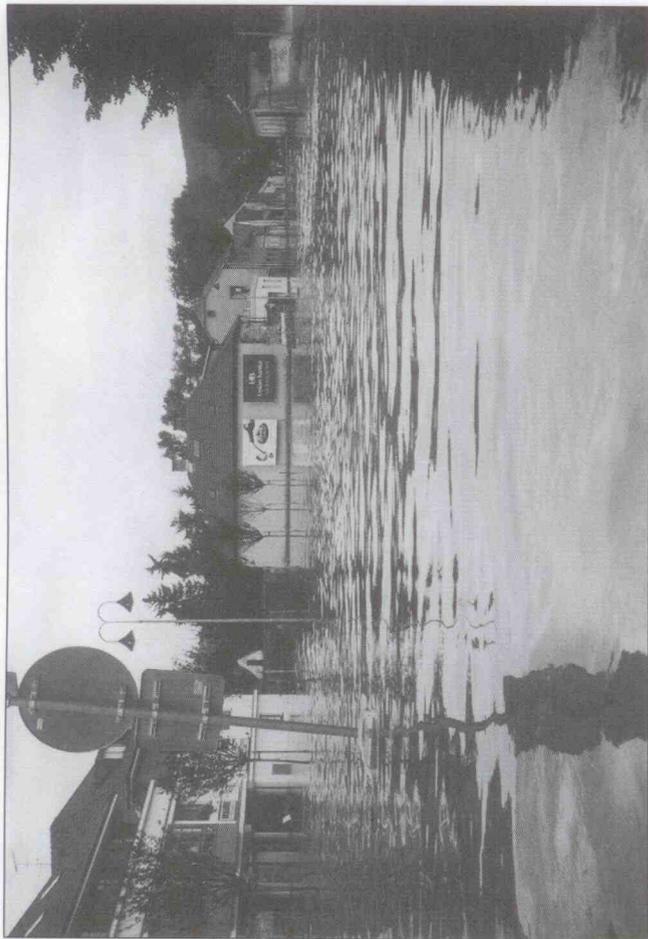
Palackého ulice - statek Kulíšků

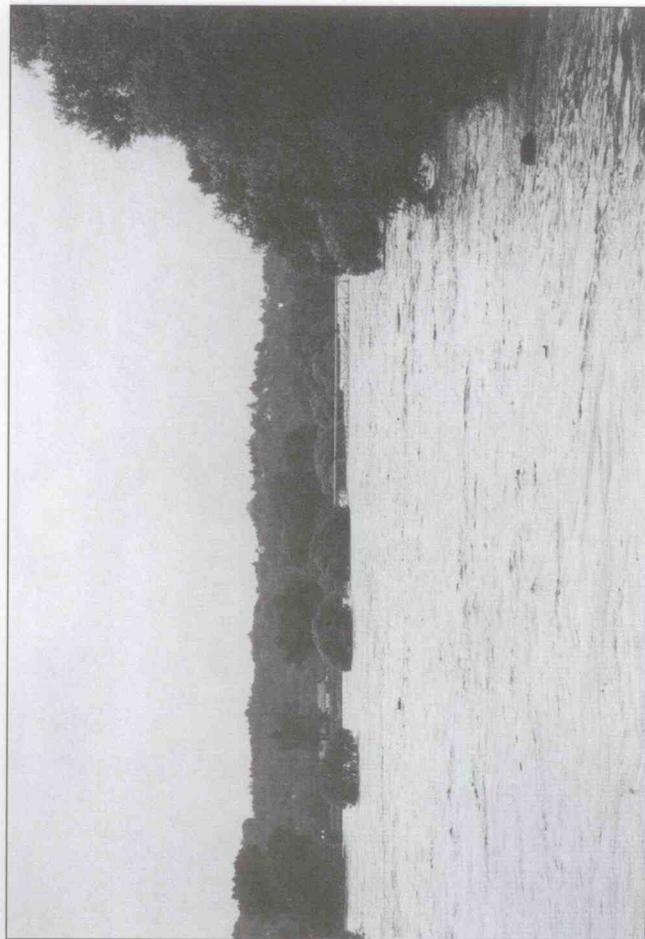
Palackého ulice - knihovna

Dobrušická škola

Palackého náměstí

Dobřichovická lávka ještě před stržením

Zaplavené území Dobřichovic. Vyznačeny bezodtokové oblasti a lesní přítoky. Autorka: Ing.arch. Jitka Mejsnarová.

KUKÁTKO 3/2002

[11]

DOBŘICHOVICKÁ POVODEŇ

V Dobřichovicích převládá charakter bydlení v rodinných domech s většími objekty pouze školy, obecního úřadu - kromě malého panelákového sídliště. Výrobní provozovny jsou drobné, kromě objektů pro zemědělskou výrobu a závodu Kámen. Zemědělská půda levobřežní části byla velmi dlouho chráněna jako "zelnářské půdy", dokonce se závlahovým zařízením.

Tok Berounky - nejzachovalější řeky spolu s Lužnicí ve svém přirozeném korytu - je na území obce před soutokem s Vltavou upraven hrázemi z 50. let. Podél toku je zachováno ještě hodně údolních niv, tůň a slepých ramen.

Znečištění řeky je stále obrovské, v Dobřichovicích je "zajišťuje" hlavně Beroun, který má sice čistítku, ale málo kanalizačních stok, Litavka a mj. i Karlický potok. V obci jsou povodně časté a za posledních 100 let, opomineme-li problematické hráze, se pro ochranu před povodní neudělalo vůbec nic. Naopak absence údržby drobných přítoků a **devastace odtokových poměrů v krajině i zástavbě** za posledních 60 let situaci stále zhoršuje.

Současná povodeň dosáhla hladiny o více než 4 m nad normál (průměrná výška hladiny je na brodu max 0,8 m), zatopila 50 % plochy zastavěného území a 2/3 objektů obce. Po povodni zůstalo v obci pod vodou 84 ha bezodtokového území a zhruba 10 dní zde ještě stála voda.

Povodeň zničila kromě soukromého majetku movitého a nemovitého obecní **infrastrukturu** - řadu místních komunikací včetně lávky pro pěši, dešťovou kanalizaci, všechny veřejné zdroje pitné vody vyřadila na více než týden (v nouzovém provozu další týdny), hlavní výtlačnou kanalizační stoku Brunšova a Všenor, definitivně zničila zavlažovací systém, škody na rozvodech středotlakého plynovodu a elektrického vedení nejsou asi zatím vyčísleny úplně a vyřadila spojový telefonní kabel vč. pošty na neurčito.

K povodni **přispěly i malé přítoky v katastru obce** z 400 ha Brd a z Karlického potoka, který sbírá vodu asi z 10 vesnic vč. splášků.

Důvody škod jsou různé. V zásadě lze říci, že povodeň se dostala do nových oblastí, kde dosud nebyla, i do oblastí, kde se dala očekávat jako vždy (a kde by škody při větší zodpovědnosti nás všech nemusely být tak velké). Objevila se nová místa proudící vody (tzv. aktivní zátopa) způsobená

1. velkým množstvím protékající vody
2. novými překážkami v korytě (vč. ohrazených částí obce i nového "ostrova" průmyslové zóny)
3. dlouholetým zmenšováním plochy údolních niv a polí pro rozliv vody
4. rychlým přítokem přivalového deště z Brd, kterému nic nestojí v cestě
5. zaneseními koryty potoků (pokud koryta ještě vůbec existují, viz Brunšov) a odvodňovacích kanálů.

Ad 4,5: rychlou kulminaci mají na svědomí obecně zdevastované odtokové poměry v krajině - konkrétně velké procento zornění, absence údržby a oprav potoků, nejen v zemědělské krajině, ale i v lesích, a nesledovaná retenční schopnost krajiny.

[12]

KUKÁTKO 3/2002

Přítoky z povodí Brd byly v minulosti (100 let zpátky) dobře ošetřeny údržbou koryt roklí a trativody přivalových dešťů podél lesních cest, horskými vpustěmi a vodními plochami s promyšlenými klenutými podchody pod železniční trati v dostatečné velikosti i starými vyzděnými koryty, která jsou již téměř technickou památkou Brunšova a jejichž účel je už čtenými občany zapomenut.

Kdyby tento systém fungoval, pak by přítoky dorazily do řeky o 1 - 2 dny zpožděné (dle názoru odborníků by se v případě Plzně zátopa rozložila do doby 14 dní a ne 2 dnů), Kubatury - vezmeme-li v úvahu celé zalesněné povodí Berounky v Brdech - byly značné a pravděpodobně nebyly započítány do prognóz kulminace Berounky a následně Vltavy.

Shrnutí: Část škod (menší) v Dědině a na Brunšově má na svědomí špatná nebo vůbec žádná údržba přítoků a potoků, část mají na svědomí nové překážky v korytě, které brání rozlivu a nasměrovaly proudící vodu do nových oblastí. Ta zde napáchala neočekávané škody.

Druhou (větší) část škod tvoří oblasti, které už s povodní počítají - např. V Luhu, u mlýna a v ulici 5. května. Lze pozorovat různé přístup obětí povodně, a tedy i různé příčiny škod v těchto tradičních lokalitách.

starousedlci byli připraveni a škody jsou především na nemovitém majetku

handicapovaní starousedlci většinou ze zdravotních nebo fyzických důvodů přípravu nezvládli a jsou zde škody jak na movitém, tak i nemovitém majetku

novousedlci bez zkušeností dopadli většinou nejhůře, protože ti nejvíce při přestavbách narušili trativody ve svém okolí, využívali podzemní patra pro technická zázemí, použili nevhodné stavební materiály...

obec a její škody na infrastruktuře: při svých pravomocích k povolování výstavby by měla obec postupovat s větší odborností a rozvahou, protože nová výstavba v záplavových lokalitách představuje pro obec nové investice, jejich správu a údržbu, a tedy stále větší škody. Rozsah ohrožené plochy obydlené části obce se tak neustále zvětšuje.

Obecní, stavební a vodoprávní úřade, orgány životního prostředí, zpracovatelé územních plánů a architekti, ale i ostatní!

Je třeba si uvědomit, že **záplavové území je Povodím Vltavy navrhováno především s ohledem na ochranu odtoku povrchové vody** (tato ochrana je historicky u nás prováděna od středověku) a **ne na ochranu obecního a soukromého majetku který tomuto odtoku často brání**. Z právních předpisů vyplývá, že **je na Vás, aby jste posoudili a prověřovali z titulu svého vzdělání**. Myslím, že i na území naší obce nalezneme řadu možností k obraně a zmírnění přívalových dešťů a doufáme že i silu k jejich realizaci.

Ing.arch. Jitka Mejstnarová

[13]

KUKÁTKO 3/2002

POVODNĚ A RODINNÉ DOKUMENTY

Jak je dobré mít schovanou korespondenci se zajímavými informacemi jsem zjistila letos po povodních. V rodinném archivu jsem našla dopis pana Lohnického adresovaný mé tetě Albině Honzákové (sestře Amy Honzákové, o které jsem psala v minulém čísle při příležitosti 100. výročí její lékařské praxe). Pan Lohnický byl domovníkem v dobřichovické vile Honzákových a ve svém dopise informoval o záplavě v roce 1941:

“Byl jsem u p. starosty ohledně vypumpování sklepa, tak říkal, že každý muž u stříkačky zaměstnaný dostane 50 K a pak za spotřebovaný benzín, tak jsem to počítal a přišlo by to za dvě hodiny asi 400 K. Ale to se musí hlásit předem oni musí žádat o povolení vydání benzínu na Okres. úřadě.

Elektrické světlo vůbec nefunguje, jsou sloupky zpřeráženy, dráty přetrhány. Nedovedete si představit, co ta Berounka zde natropila, a toho strachu mezi lidmi. Má ženuška křičela, já měl strach, že mi zešlípí, voda se k nám hnala 2 proudy, ze silnice (Jugoslávská ul. – pozn. aut.) a od Sýnků (pravděpodobně dnešní zdravotní středisko - pozn. aut.). Za 3 min. byli jsme zatopeni, v té ledové vodě pobíhali jsme a zachraťovali aspoň peřiny, prádlo ve skříních a potraviny v kredenci jsme už nezachránili, ty už plavaly, tak rychle to přišlo.

Vám jsem chtěl také hned dát zprávu, ale pošta byla zatopena, a tak s nepořízenou jsem musel zpět.

Zahrada je vymletá, děsný pohled, nejvíce nám sebrala voda u dvířek do zahrady, to už jsem trochu spravil, musím čekat, až voda se ztratí, pak musím tam dát nový materiál. Trámy nám plavaly po zahradě, ty nemohu také nyní dát dohromady, vše se v hlině boří, promočena. Kupte, prosím, 1 větší franc. klíč a 1 šroubovák, až bude voda ze sklepa pryč musíme stroj odmontovat a vyčistit, ten bude samé bláto a rez, povídal zahradník Dyr, že prý platil 400 K za opravu motoru. Ten tam už nikdy na zimu nenechám. Domy jsou některé zbořeny.”

Škoda, že jsem si dopis nepřčetla toho nešťastného 13. srpna. Asi bych začala včas stěhovat věci do 1. patra a ujistování některých členů obecní rady, že k nám voda nedojde, bych nebrala vážně.

Je dobré mít dokumenty o povodních a záplavách po ruce, ale raději v prvním patře, aby je nehodou ta nová voda neodnesla....

Zdenka Hochová

**

NA ZÁVĚR JEŠTĚ POZNÁMKU:

Po povodních zůstala hladina spodní vody zvýšená a její pokles k normálu je velmi pomalý. U

nás v Jugoslávské ulici na příklad je hladina vyšší o cca. 1 m a ještě 14 dní po povodni byla na úrovni podlahy sklepa. Protože je známo negativní působení pohybu spodní vody na základy budov je vhodné, aby majitelé domů si průběžně sledovali a zapisovali stav spodní vody v okolí svého domu. Nejjednodušší je měřit vzdálenost hladiny vody ve studni od poklopu. Já osobně jsem si ve sklepě zabetonoval do podlahy svisle asi metr dlouhou rouru, ve které pravidelně měřím pokles hladiny spodní vody. V případě, že nedojde k poklesu na normál během několika měsíců, bylo by vhodné celou situaci řešit hromadně přes obec pomocí odborníků, například formou drenáží.

A ještě na závěr. Obec nechala sanovat hromadně studny a následně nechala udělat chemický a bakteriologický rozbor těchto studní. Přesto mnoho studní nadále vykazuje bakteriologické znečištění a je doporučována dlouhodobá a průběžná desinfekce Savem. Mnoho lidí si není jisto, zdali dávkování a frekvenci volí správně. Je zde jednoduché řešení. Obstarat si test zbytkového chlóru ve vodě v ceně asi 300 Kč. Zásoba testovací látky vydrží asi na 300 testů a vlastní testování je velmi jednoduché.

Martin Hoch

Z NAŠEHO ŽIVOTA

VYSMÁTÉ LÉTO NA NOVĚ

Asi už se na mně projevují léta nebo jsem zapomněl česky, protože vůbec nechápu, co si na Nově představuji pod **vysmátým létem**. Vždycky jsem se domníval, že vysmát se někomu znamená projevit mu svůj nesouhlas ironickým výsměchem, takže vysmátá osoba nebo věc je ta, které jsme se vysmáli a projevíli ji tak tímto způsobem své výhrady nebo dokonce své opovržení. A protože nechápu, proč bych se měl létu - byť na Nově - vysmívat, snažil jsem se tomu přijít na kloub.

Třeba tím myslí, říkal jsem si, že loňské léto se u nich pořad smálo a smálo, až se z toho úplně vysmálo, takže letos už se vůbec smát nemůže, protože je od loňska zcela vysmáté. Tuto myšlenku jsem ale brzy zavrh, neboť hlas hovořící o vysmátém létě Novy byl jasný a naznačoval, že i letošní léto bude na této stanici plně smíchu a bujareho veselí. A tak mi došlo, že vysmátým létem myslí nejspíše léto rozesmáté.

Tím ovšem byl jeden problém nahrazen jiným: Proč si na Nově vymýšleji slova, nad nimiž musíte přemýšlet, co vlastně znamenají? Proč se nespokojí se zminěným létem rozesmátým? Chtějí vás snad ohromit svou originalitou a invencí? Chtějí vám tím naznačit, že stejně originální a plný invence je i program, který na letošní léto přichystali, a že je škoda času, který nestrávíte před obrazovkou, na níž běží? Skoro si myslím, že tyto otázky jsou vlastně odpovědi.

Na druhé straně je však docela možné, že vůbec nevědí, co říkají. Pozoruju to v poslední době často: např. sportovní komentátoři mluví o neporazitelnosti Jáneviňkoho, a přitom mají na mysli jeho dosavadní neporaženost, která určitě někdy skončí, což znamená, že ten jáneviňkdo neporazitelný nebyl.

Vím sice, že proti těmto tendencím vůbec nic nezmužu, ale aspoň si představuju, co by v Rozmarém létě o létě vysmátém řekl Antonín Důra: "Tento způsob léta zdá se mi poněkud nešťastným."

V těchto místech mělo mé povídání o vysmátém létu končit, protože bylo pro Kukátko připravené už někdy na začátku července. Co se pak stalo, máme v živé paměti všichni - povodně, přívalové deště a záplavy zpusťošily okolí skoro všech českých toků a já jsem konečně pochopil, jak to na Nově s tím létem myslí. Nechtějí říci, že léto bude vysmáté, ale že se nám vysmje. Mám dojem, že se mu to povedlo.

HgS

ZE SPOLEČNOSTI

*Vážení čtenáři,
redáctce se pokouší znovu oživit tak zvanou "společenskou rubriku". Problémy, které s tím mohou být spojeny, jsme naznačili v "úvodníku".*

Náš návrh a nabídka jsou tyto: připadne-li Vám to užitečné, zkuste si vytvořit svou společenskou rubriku na stránkách Kukátka sami! Chcete-li třeba prostřednictvím Kukátka popřát někomu blízkému k významnému životnímu jubileu ... napište nám, termíny uzavěrek příštího čísla najdete v tiráži.

Pro tuto chvíli Kukátko "nakukovalo" do obecní matriky.

NAKOUKLI JSME...

do statistických údajů týkajících se naší obce a přinášíme několik čísel, které Vás možná zaujmou:

Kolik nás je? K 1.9.2002 měly Dobřichovice 2 839 obyvatel, z toho 1 461 žen a 1 378 mužů.

Jak jsme starší? Spíše je na místě radovat se nad tím, "jak jsme mladí": průměrný věk dobřichovického občana je 38,3 let. Když už jsme se pustili do přesných čísel, podívejme se na průměrný věk žen a mužů – u žen je to 39 let a muži "vylepšují" souhrnný údaj díky svému průměrnému věku 37,6 let.

Noví občané ... Přibývá lidí, kteří si vybírají Dobřichovice jako místo svého trvalého bydliště. Od začátku letošního roku se k nám z jiných obcí přistěhovalo a k trvalému pobytu přihlásilo 72 lidí.

[16]

KUKÁTKO 3/2002

... a noví občanci. V období od 1. ledna do 31. července se v Dobřichovicích narodilo 21 dětí. Všem přejeme do života jen to nejlepší!

Zpracovala *Hana Škapová*

ŠKOLY

ZTRÁTY A ZISKY

Je to trochu nezvyklý titulěk článku o škole, ale nic výstižnějšího mě nenapadá. Toto období je opravdu obdobím velkých ztrát a na druhé straně zase velkých zisků.

Historie zdejší školy určitě nepamatuje začátek školního roku, kdy by vedle sebe stály tak významné a zároveň protikladné události, jako je velká povodeň a otevření nové školní budovy.

Vzhledem k tomu, že povodeň byla časově dříve než otevření nové školy, zmíním se tedy o ni na prvním místě.

Již když se objevily první zprávy o bližící se povodni, podařilo se nám s pomocí zaměstnanců firmy Davapo vymožit do vyšších pater vše, co se vynést dalo. To, co následovalo poté, asi nemusím popisovat, protože to máte určitě všichni ještě v živé paměti a asi jen tak na to nezapomeneme. Voda si hravě otevřela všechny dveře, které jí stály v cestě, a postupně zaplavila celý suterén budovy v ul. 5. května až po strop. Ale ani to jí nebylo dost, a tak postupně zatopila přízemí nejstarší části této budovy asi do výše půl metru a následně kuchyni a jídelnu v Raisově ul. a sklepy ve školních budovách v Lomené a Ruské ul. I přes všechno úsilí vynaložené při zachráně majetku jsou výsledné škody značné, přibližně 2,4 milionu korun. Mnohé škody se již podařilo odstranit a školní rok 2002/2003 jsme zahájili, byť s dvoutýdenním zpožděním a také částečně v provizorních prostorách. Protože bychom rádi obnovili provoz ve škole co nejdříve a v plné šíři, obracíme se tímto i na Vás s prosbou o finanční podporu. Nabízíme všem konkrétní způsob pomoci. Vybrali jsme několik priorit, na které lze přispívat: nová sanační omítka v suterénu, keramická dílna a počítačová pracovna. Jména dárců spolu s výši jejich příspěvku budou zveřejněna na nástěnkách v obou školních budovách a současně na internetové stránce školy "<http://www.zslobrichovice.cz>". Příspěvek můžete poskytnout prostřednictvím bankovního převodu na účet školy 0388028359/0800 nebo hotovostně. Všem dárcům předem děkujeme.

V neposlední řadě bych chtěl poděkovat všem, kteří během srpnových záplav přišli, aby ochotně a nezištně pomohli při odstraňování škod, jež v areálu školy napáchala velká voda. Byli to žáci, učitelé, rodiče, ale i vojáci a dobrovolníci odjinud. Nebudu záměrně zveřejňovat jejich jména, protože vím, že by si to ani nepřáli. Patří jim velký dík. Je příjemné poznat, že mnoho lidí je schopno pomoci v nouzi druhým bez ohledu na sebe.

Jsem rád, že mohu hovořit i o tom radostnějším, co letošní léto přineslo. 16 září byla zahajena

[17]

KUKÁTKO 3/2002

výuka v nové školní budově, na jejíž otevření jsme se dlouho těšili. Celá stavba byla řešena s maximální šetrností k přírodě a zejména pak k potřebám dětí. Za tento fakt vděčíme projektantovi stavby ing. architektu Petru Starčevičovi, který každý detail promýšlel s velkou pečlivostí.

Čtěl bych touto cestou poděkovat všem, bez jejichž přičinění by tato nádherná a účelná stavba nevyrostla. Zejména bych pak rád poděkoval Obecnímu úřadu Dobříchovice v čele s panem starostou RNDr. Václavem Kratochvílem, radě a celému zastupitelstvu Dobříchovic za nezměrné úsilí při realizaci stavby od myšlenky postavit novou školu v tomto rozsahu až po důsledný dohled nad jejím průběhem prostřednictvím Ing. Milana Čejky.

V neposlední řadě děkuji všem učitelům, kteří se svými připomínkami a náměty spolupodíleli na realizaci jednotlivých částí projektu.

Těší mě, že nové prostory se učitelům i žákům líbí a přál bych si, aby jim přinášely jen radost a trvalou touhu po poznání.

Mgr. Bohuslav Stejskal

Z HISTORIE

ZÁMECKÁ KAPLE SV. JUDY TADEÁŠE

Vstoupili návštěvník od prosince loňského roku do dobříchovickeho kostela, správněji zámecké kaple, vidí před sebou prázdnou nehezskou čelní stěnu, z části milosrdně zakrytou bílým závěsem, před kterou stojí starý oltář a po stranách dveře do sakristie. Sejmutá výzdoba a obrazy a sochy odvezené k restaurování naznačují, že začala postupná rozsáhlá oprava interiéru. Stojí za to sáhnout po historických písemnostech a připomenout něco z historie:

Kaple nebyla součástí tvrze a pozdějšího zámku. Její historie začíná kolem roku 1679. V sousedních osadách zuřil krutý mor, který během půl roku schvátil 128 osob. V Dobříchovicích si nevyžádal žádných obětí. Tu učinil tehdejší převor Pospíchal slib, že vystaví kapli, budou-li Dobříchovice nadále moru ušetřeny. Když rána morová přestala, dostal Pospíchal svému slovu. Ježto zdejší lid účtival v té velké nouzi apoštola sv. Judy Tadeáše jako ochránce v nebezpečných nemocech, zasvěcena byla kaple ku cti sv. Judy Tadeáše. Rytna na malém obrázku z té doby zachovaná ukazuje obraz světcův, jak drží ochrannou svou ruku nad vstí dobříchovicou a má nápis: "Svatý Júdo Tadeáš, oroduj za obec naši".

Kaple byla vystavěna úplně z prostředků řádových a nemá žádného jmění zřadušního. Byla zakryta šindelem a nepřevyšovala střech zámku. Do svatyně vcházelo se přes dva stupně do hloubky. Podlaha byla mramorová, v kapli byl jediný oltář s obrazem Ukřižovaného. Obraz zdobí dosud hlavní oltář, ale

jest na něm přimalována skupina od akad. malíře Zapletala. Obraz byl opatřen drahocenným rámem, na nejvyšším místě byl medailon s obrazem sv. Judy Tadeáše, pak bl. Anežky české a sv. Františka.

Právě za 100 let dne 18. května 1779 vyhořel zámek a s ním i kaple. Započalo se ihned s novostavbou a do listopadu téhož roku byla kaple pod střechou. Požárem byla kaple postižena ještě v roce 1845, kdy od velikonoční svíce se vzňal oltář a shořelo vnitřní zařízení. Při bouři 17. srpna 1861, kolem šesté hodiny večerní, udeřil blesk do sanktusové věžičky, zapálil trámovi, sjel oknem dovnitř, poškodil rám oltářního obrazu a rozbil sklo relikviáře na evangelní straně. Ježto byla kaple nízko položená, trpěla zhoubovní povodněmi, které ji zanášely bahnem, kalem a pískem. V roce 1784 vystoupila voda do polovice svatostánku a to se opakovalo častěji. Zhoubová povodeň v roce 1872 kapli zpusťovala. Voda dosahovala až na kazatelnu. Dne 3. května 1886 započala se velkolepá oprava zámecké kaple, jejížto náklad rozpočten na 4000 fl. Mimo jiné krásné opravy byla kladena nová cementová podlaha, dány nové varhany, zvětšen chór, kostel vymalován a co hlavní, kaple zvýšena o jeden metr, takže každoroční obava povodně byla aspon silně zmírněna. Stavbu prováděl pražský stavitel Kindl. Tak popisuje opravu památní kniha v téhož roku.

Poslední rozsáhlá oprava kaple byla v roce 1910. Na kapli nová střecha a věžička ve stejném slohu jako předešlá a kaple znovu opravena za obnos 7934 fl. Opravu provádějí zdejší řemeslníci a výlohy zaplacený z řádového jmění.

Interiér po opravě je popsán takto: Kromě oltáře hlavního, nad nímž je upevněn obraz Spasitele na kříži v pěkném rámu, spatřujeme nad ním oválový obraz menší, představující apoštoly Páně sv. Šimona a Judu. V lodi jsou dva postranní oltáře Panny Marie a sv. Anny s krásnými, na plátně malovanými obrazy ze stol. XVII., které prý vyšly z ruky Brandlovy. Po stranách hlavního oltáře jsou vchody do sakristie, nad nimi sochy sv. Václava a sv. Jana Nepomuckého. Nad hlavním oltářem po dělce celé kaple nalézá se oratorium na způsob kruchty, zakryté jednak velikým oltářním obrazem, jednak dvěma menšími obrazy a dřevěným mřížováním. Nad vchodem se nalézá chór pro zpěváky a hudebníky nad předními, do níž se vstupuje z chodby po pěti schodech.

Zvenci na štítu kaple jest upevněna ozdobná kartuše s vytesaným latinským chronogramem: AeDes sanCto thaDeo apostoLo, qVl oDlo habebatVr gratls eX Voto poslta, což znamená: Tato kaple sv. Tadeáši apoštola, který byl v nenávisti, z vděčnosti postavena (R. 1679).

*Z paměti důstojného pána Josefa Hradece,
řadire řádu křížovníků s červenou hvězdou v Dobříchovicích,
zpracoval Antonín Havlík st.*

Pozn. redakce: text Hradcových strojopisných Dějin Dobříchovic byl z icty k dílu tohoto dosud bezpochyby největšího historika Dobříchovic respektován jak po stránce jazykové, tak i v bodě, kdy přináší nepřesné znění latinského textu z karmáse nad vchodem do kaple i nepřesný překlad. K přesnému znění napisu i jeho interpretaci, k výše zmíněné rytině s doposud nejstarším známým zobrazením Dobříchovic, i k tisku z r. 1693, jenž ji obsahuje, se vrátíme v příštím čísle.

mohlo zajímat.

Hned za zdi školní zahrádky byly dosti prostranné a hluboké louže, říkalo se jim handriáky (v mapě německé stálo Wasserlacke). Byly přepaženy cestou, která vedla na hořejší brod. Když byly louže po dešti naplněny, nemohlo se podél zdi ohradní pod zahradou školní ani projíti. Na loužích plavaly a proháněly se husy a kachny, které tam nacházely dost potraviny, neboť v loužích rodilo se hojně pulců a vajíček žábíků. Žáby používaly louže za své množírny a večer tu vesele, kuňkavě prozpěvovaly, někdy až do omrznutí celého okolí. Když louže zamrzly, byly používány za první klouzavky, nežli se vytvořil led na prudké řece Berounce. Na slabém ledu odvažovali se hoši i rychle přecházeti, takže se tvořily jakési houpačky. Někdy se ovšem i led prolomil a hoši se omočili, ale to jim nevadilo, jen snad že některý si tím zasloužil trest metlou. Louže byly časem zavezeny hlinou.

V první třídě vyučoval pomocník **Florián Fiedler**. Byl velké postavy, povahy flegmatické, ale hrdě, při veškeré tehdejší učitelské bídě. Rád se procházel ve třídě uličkou mezi lavicemi, při čemž nápadně vyšlapoval a kolena vzad prohýbal. Také v hostinci obyčejně se tak procházel, kouře si krátký doutník, při čemž se sousedy hovořil o politice a jiných událostech. Ve škole bývala obvyklou metla březová, neb rákoska, kterou držival v ruce neb v podpaží a pohrožoval, při čemž používal výrazu „já ti dám na chrám paně“. Vyplácní na ruce bylo obvyklé již pro nepatrný přestupek. Bolivalo to děsně, žáci navlhčovali si dlaně slinami v domnění, že bolest zmizí. Vyplácní toto bylo nanejvýš nemístné při přehlížení krasopisných listů. Jeden žák musil za druhým k panu učiteli, jenž vytýkal chyby písma, a každou z nich a zejména též inkoustovou kaňku nemilosrdně potrestal. Ruce se bolesti tráslly a svíraly – ale žák měl nyní psát lépe než před trestem! Mnoho slz v písankách označovalo, jakou bolest psát zakoušel. Per používal se ještě brkových, které pan učitel řezal před vyučováním perofřízkem z přinesených brků husích. Obyčejně si za práci několik brků ponechal. Pomalu počala se již používat také pera ocelová. Kalamiťe byly skleněné, ze špinavého žlutého nebo zeleného skla. Byly tak zhotoveny, že při převrácení inkoust nevytékl. Místo tužky používalo se ještě olovko, které déle vydrželo a nelámalo se. K psaní na tabulkách používaly se tvčinky z břidlice kudlou. Menší dítky měly tabulky červeně nalinkované a učily se na nich psát, aby se inkoustem neumazaly a také mnoho papíru nepokazily. Písmo z tabulek odstraňovalo se obyčejně pomocí slím, které se pak setřely rukávem neb zástěrkou.

Před vyučováním i po něm vykonala se modlitba, kterou jsem již bohužel zapomněl. Vim ale, že počínala „Přijď, Duše svatý“. Po vyučování vzdávány byly díky. Často – zejména v adventě a postě – se před vyučováním po modlitbě také zpívalo. Žáci seděli v lavicích na jedné straně školní světnice a žačky na druhé. Prvním ranním vyučováním bývalo počítání zpaměti. Pan učitel dával příklady a žáci musili přemítat, při čemž ruce musily být v lavicích. S menšími cvičila se násobilka, dělení atd., vše zpaměti. Větší počítání příklady počítaly se a psaly na břidlicových tabulkách. Pak bylo čtení a mluvnice. Krasopisní bývalo odpoledne. Pan učitel nalinoval nejprve tabuli, zhotovenou z černého voskovaného plátna, s některým starším žákem. Linování dělo se provázekem, který se nakřídloval, a bylo jim na plátně mrskáno po způsobu, jako dosud tesaři na kládách linují. Pak pan učitel zhotovil předpis, který žáci napodobili. Čárky a skládání písma učilo se v třídě první, kdežto ve třídě druhé učilo se všem malým a velkým písmenám, v latince i švabachu, písmu německému, kterým se dříve vůbec psávalo. Sešity na psaní zhotovovali si žáci sami a také je linovali.

KUKÁTKO 3/2002

[21]

ŠKOLA V DOBRÍCHOVICÍCH - PROCHÁZKA MINULOSTÍ

Vzpomínky pana Františka Havlíka na školní léta 1860 – 1865, dobríchovicickou školu, na učitele Herforta a Fiedlera a na dětské hry a zábavy. (Výbráno ze školní kroniky dobríchovicické, kam je zapsal v letech 1914–1920.)*

ŠKOLA

V padesátých letech 19. století byla dobríchovicická škola tak zpusťlá a sešlá, že se podobala roztrhané chalupě. Ve střechě bylo pod zpuchřelým šindelem a došky viděti vyčnívající latě a krovy, následkem čehož do budovy přšelo a nemohlo se v ní vyučovati ani bydlet. Proto se asi musily pro vyučování nalézti jiné jiné, prozatímní, nežli dojde k opravě, neb stavbě školy nové. Sině školní najaly se ve statku č. 41, kde se říkalo U Řezníků. Statek sestával z hospodářského stavení, které stálo uprostřed zahrady, ohrazené zdi. Stavení bylo celé ze dřeva. Obytné části stavení byly podle tehdejšího zvyku omítány hlinou, smísenou s plevami, tzv. lepenicí, a pak byly obileny vápnem, takže vypadaly jako zděné. Aby hlina na trámech držela, byly do nich zaloukány dřevěné klínky. Statek měl jednu velkou sednici, v níž byla druhá třída, kde vyučoval pan učitel **František Herfort**, a několik zadních místností, které sloužily mu za byt. Do školní světnice vcházeo se předními, do které vedly domovní dveře z dlážděného zápraží. Vedle světnice byly stáje pro dobytek, kurníky a chlévky. Dvůr byl k východní straně ohraničen kůlnou, kde stávaly vozy a nářadí a také skládána byla píce pro dobytek. Za touto kůlnou stávala opodál o samotě došková stodola. Vjezd do statku byl od pomíku sv. Jana. Před statkem k ulici byla postavena nová zděná budova, která nymí náleží panu Josefu Konrádovi a jest v ní hostinec. V této budově byla umístěna první třída, v které vyučoval pomocník čili produčitel **Florián Fiedler**. Všeobecně se učitelům říkalo „starej“ a „mladej“. Když statek č. 41 (spolu s dalšími domy i zpusťlou školou) 12. března 1861 shořel, nastala potřeba nového útulku pro 2. třídu školní a ten byl vykázan v křížovníckém dvoře. K tomu cíli byly z jednoho okna proti mlýnu zhotoveny dveře a bylo tam vyučováno, dokud nová škola nebyla postavena. U nynější školy hraničila západní stěna k obecní cestě, která po vystavění mostu byla trochu posunutá, takže u školy přibýlo trochu zahrádky. Na této stěně budovy školní bývaly naznačeny stavy velikých povodní. Označení to provedli přesně tehdejší studenti, hlavně Josef Landa z č. 16, který studoval inženýrství.

V roce 1862 byla postavena jednopatrová budova školy tak, jak tomu tehdeží občané při dobré vůli nejlépe rozuměti, a pokud také peněžení prostředky postačovaly. Sám jsem do této školy chodil až do prázdnin 1865, neboť toho roku byl jsem poslán na studie do Prahy a trvale jsem se domů již nikdy nenavrátil. Jen myšlénky mé často domova vzpomínaly, a tak aspoň částečně jsem mohl ještě dnes, po 55 letech, zde zapsati, co v paměti se z mladých let dochovalo a o čem soudím, že by i budoucí obyvatelé

* František Havlík se narodil roku 1855 a byl synem dobríchovicického mlýnáře. Byl úředníkem a žil v Praze.

* František Herfort působil v Dobříchovicích od roku 1829 do roku 1871.

[20]

KUKÁTKO 3/2002

K hlavním předmětům patřilo i náboženství. Vše ostatní bylo již vedlejší a považovalo se jen za vypravování, zejména dějiny, něco o Praze a zeměpisu. Přírodním vědám učivalo se nazorně v zahradě neb při rodě, ale jen pokud se čínila zmínka v čítankách. Písne zpívány byly kostelní, ale také všechny národní, rovněž "Kde domov můj", "Kde můj kraj", píseň ponocného od Příbila atd. Mnozí žáci učili se zpěvu z not a hrami na nástroje. To bývalo vždy za poledne. Noty (partýrky) zavěšovány byly na tabuli školní obyčejně na rozveřeném zabodnutém noži neb kudle – grošovice či příbramce. Kudlu grošovku měl každý žák, bohatší mivali příbramku. Žáci nakupili se kolem partýrky, která byla pro každý hlas společná, a zpívali, rukou takt naznačující. Ostatní přespolní žáci libovali si zatím na svém z domovu přinesením zákusku, býval to chléb, sýr, máslo, škvarky, sádlo, buchty, placky, koláče a ovoce, co matka doma ušetřila. Někteří také šípali panu učiteli dříví a donášeli jej do jeho světnice. V létě skotačovalo se před školou neb v řece.

Nejlepší a nejpilnější žáci a žáčky zapisování byli do zlaté knihy. Veliké přípravy vždy děly se ke zkouškám před panem vikářem, neb ještě větším hodnotářem. Na ten den se škola nakrašila věnci a kvítím, do školy zavítali hosté, rodiče dítek atd. Vůbec kde kdo byl, přišel.

Kolik dní učili se žáci přivítací zpěvy a hlavně jednohlasný pozdrav: "Pěkně vítáme, ruce libáme, jemnostpane, pane... a pane...! Pan farář zkoušel náboženství, pan učitel ostatní předměty, a šlo-li vše dobře, býval dojat někdy, až mu slzy kanuly z očí. Jména žáků zapsaných ve zlaté knize byla před veškerými hostmi veřejně předčítána, při čemž zapsaní ze svých míst v lavicích povstali, aby je každý poznal. Po zkoušce rozdávány byly obrázky, tzv. prémie, na kterých vepsáno bylo jméno žáka a den a rok zkoušky. Radost bývala všeobecná!

Zametání školních světnic obstarávali žáci sami. Hoši odušplí lavice, děvčata podlahu pokropila, neb poházela mokřými dřtinami a pak školu zametla březovými košťaty, načež hoši opět lavice na dřevější místo postavili. Také dříví a otypky dodané obci k vytápění světnic skládali žáci. Štěpání a řezání dříví pro školu obstarávali nádeníci, které obec platila. Tehdáž topilo se jen dřívím, uhlí se ještě nepoužívalo. Děvčata z přespolních vesnic, která zůstávala přes poledne ve škole, pomáhala v zimě také v sednici paní učitelové dráti peří, při čemž některé z děvčat neb dcera učitelové četla nějakou povídku, aneb si i pohádky vypravovaly, takže čas polední snáze a užitečně školačkám uběhl. Přespolní dítky z Rovín, Vonoklas, Letů a Karlíku docházely do školy na celý den. Chodivaly pěšky a bývalo nám jich líto, zvláště při dešti aneb v zimě při sněhových váních. Někdy, přišly-li pozdě, musily za trest ještě klečeti. Když některý ze žáků byl odsouzen, aby dostal trest rákoskou na zadní část těla, musil se položit břichem na lavici neb židli. Vykonavatelem trestu býval obecní pastýř za přítomnosti školního dohlizitele, jímž po dlouhá léta býval pan Václav Landa z čísla 16.

Při té příležitosti nemohu opomenuti ještě zmínky o panu učiteli **Františku Herfortovi**. Byl to muž řádný, přísný; někdy se snad až příliš zlobil a trestal více než bylo třeba, ale zato naučil každého žáka tomu, co naučit měl. Byl i výborným hudebníkem, uměl hrát na všechny nástroje a často při zpívání mši musil nejen hrát i zpěvy fídit, ale i sám hrát třeba na foukací nástroj, když se některý z hudebníků nedostavil. Obyčejně ale hrával na varhany, neb první housle s tlustým panem lesním Františkem Čibulkou. V pozdějších letech nosival také při psaní, čtení i v kostele při službách božích velké okuláry z černého rohu zhotovené. Rád také šňupal dle tehdejšího všeobecného zvyku, kdy bylo skutečně výminkou, jestliže někdo nešňupal. Patřilo to jaksi k dobrému tónu společenskému, že mužští, když se sešli, poctivali se navzájem tím, že nabídli šňupeček ze své tabatěrky, čili piksly. Pan učitel při vyučování tiskl tabatěrku

obyčejně ve své dlaní, mival tehdy oblíbenou a vychvalovanou jako nejlepší "šandavku". Někdy se stávalo, že pan učitel některému žáku tabatěrku na hlavu poklepal, chtěl-li jej právě pokárat i neměl při ruce březovou metlu. Došel-li mu tabáček, posílával si některého žáka ke kupci naproti škole, aby mu přinesl obyčejně za pět krejcarů míchaný rappé s ordinármí.

Před nějakou slavností kostelní odbyvaly se ve škole také zkoušky na zpě-y a zpívané mše s hudebním doprovodem, k čemuž přicházeli také někteří starší zpěváci a hudebníci. Bylo významenaním pro žáky houslisty, směl-li hrát při velké mši na kruchtě. Ovšem někdy se proměnila i tam radost v žal a pláč, dostali-li naklepáno přes prsty smyčcem, jestliže chybovali, neb se v taktu zpozdili.

Pan učitel měl několik synů a deer. Ze synů Josef a František se stali vyššími úředníky, první na císařských statcích, druhý u svatovítské kapituly, Antonín byl učitelem v lounském okrese, a pokud ještě studoval, učil nás privatně kreslení, což tehdy bylo novinkou. Starší dcera Marinka stala se hospodyní na faře sv. Petra v Praze, kde byl farářem p. Sacher, bývalý kaplan v Ernestínu, ustavu pro slabomyšlné, v Praze se za učitele V. Bukoviče. Jeho vnuk jest nyní lékařem v Ernestínu, ustavu pro slabomyšlné, v Praze. V domácnosti pana učitele Herforta dle tehdejšího způsobu často se mluvilo i po německu, asi z té příčiny, abychom my žáci tomu nerozuměli. Některé žáky a žáčky učival privatně němčině, bývali to obyčejně ti, kdož měli jít na studii do německých škol, neb na učení do Vidně, Liberce či Libverdy u Děčna a také k německému mistru v Praze. Po skončení službě školní, ve výslužbě, žil pan Herfort ještě nějakou dobu v Dobříčovicích a vypomáhal při úřadování obecním. Později se odstěhoval a v požeňaném věku zemřel, vykonav svůj životní úkol dokonale a poctivě, ač nedočekal se vděku, jaký by zasloužil. Trebaže byl jmenován čestným občanem Dobříčovic, mnozí z jeho žáků byli proti němu zaujati. S ním také zašla doba bývalého života učitelského, kdy ještě o větších slavnostech zdobivali se občané vysokými a širokými klobouky – cylindry a kastory. Ale zašla učitelstvu také doba žiti v poddanství a teměř z milosti kněží, pánů i občanů. Povstaly nové zákony školní a také změny ve vyučování a celém ostatním životě veřejném, kdy škola se oceňuje jako hlavní základ budoucnosti národa.

ZÁBAVY ŠKOLÁKŮ

Nebylo-li práce pro děti, bavivaly se tyto všelijakými hádankami a hrami. Oblíbenou hrou bylo **vrhání dřívěk**. Zhotovilo se 5 polokulatých dřívěk obyčejně štipnutím vrbového prutu tak, že jedna strana byla bílá a druhá s kůrou tmavá. Několik dítek se sesedlo v kruhu na zem a jeden po druhém počali vrhati dřívka vzhůru. Tato při dopadení dřívka na zem různě se kladla, některé navrch kůrou, jiné stranou bílou. Vrhalo se střídavě po řadě tak dlouho, až se někomu podařilo, že všechna dřívka padla stejné navrch bílým, což mělo za následek, že byl jmenován králem. Království podržel tak dlouho, dokud se totěž nepodařilo někomu jinému. Král měl právo určovati hodnotu a tresty. Komu se podařilo dosíci čtyř bílých, byl soudcem, komu tři padly, byl občanem, komu dvě kaprálem, komu jedno, zlodějem. Ze šátku upletl se obušek (plumsok), kterým se vyplácely údery na ruce. Vyplácení obstarával kaprál. Každý svou hodnotu podržel tak dlouho, dokud se jinému nepodařilo dosáhnouti přeepsaný počet pro tu či onu hodnotu. Král určoval počet ran, soudce řekl, jaký trest má být; slabý, silný, peptný, jako když čert kamínky louska napříč ruky, po délce, do dlaně, navrch ruky apod.

Kaprál nyní exekuci prováděl. Zmýlil-li se v počtu, byl zbaven hodnosti a dostal od trestaného

toilik, k čemu byl trestaný odsouzen. Zloděj dostal trest vždy a občan jen někdy, např. nedopadla-li všecka dřívka samostatně a některé se položilo křížem přes druhé, neb kdo by byl při vyplácení sáhl omylem po plumsoku. Kdo hodnost ztratil, dostal také trest, jaký mu určil jeho následník, tedy trestian byl kral i soudce. Děti se hrou tou rády a dlouho bavivaly, ač přitom docházelo někdy k hádkám o právo. Kral mohl při vyplácení z trestu také jistý počet úderů sleviti tím, že řekl "pardon".

Jiná také zábavná hra byla **zavádění a vyvádění**. Na tabulce se nakreslil uprostřed křížek a kolem kroužky. Kreslením čar musel se křížek vyvésti ze svého místa ven, všecky kroužky musily se obejiti a nikde nesměly se čáry křížovat. Aneb se nakreslil kroužek venku a musil se zavésti podobně do středu.

Fizule se buď ťukaly, nebo zjara házely do důlku či žumpy, kam se vložila předem sázka několika fizul. Kdo hodil do důlku, bral celý jeho obsah. Také se fizule do důlku šouply prstem po zemi, až se do důlku trefilo. Také se kutálo krejčary z nakloněné tabulky a měřila se pak mirkou dosahnutá vzdálenost penízů. Byla-li menší, byla tu výhra, která se plativala fizulemi nebo čamrhami i knoflíky.

Děvčata hrávala **drábky** čili škrábky (5 kamínků různě seřadovaných, vyhazovaných a opět chytaných), nebo tvořila z nitě na rukou všelijaké útvary. Ručním pracím se tenkrát neučilo. Některá z děvčat pomáhala také v kuchyni paní učitelové.

SBÍRKY NA PODPORU UČITELE

V těch dobách musilo se pánům učitelům na jejich skrovné příjmy také přispívati různými dárky i prací. Při všech slavnostech v domácnostech pamatováno bylo na pana učitele. Při zabíjení posilana byla polévka, jaternice a jelítka, o svátcích posilány byly vánočky, bochničky, též když se pekl chléb, posilán býval bochník do školy. Ovšemže i tenkráté byli lidé štedřejší a zase lakomí. Někteří dávali dost a často, jiní zase nic. Panu učitel byl obci přiděleny také kousky pozemků, které mu občané z ochoty a často i obdělávali. Zaseval si něco obilí, zasázel brambory a někdy také zeli. Učitelé bývali zváni ke všem svatbám, posvícením a poutím. Pozvání vyřizovali žáci, při čemž přinášivali talíř koláčů cukrem posypaných, v bílém ubrousku zabalенých. Posvícení a slavnosti dodržovaly se skutečně slavně až do konce, takže v následující den nebyvalo vyučování valně a často k radosti žáků zastoupen byl ochuravělý učitel dcerou, neb panem kaplanem.

Jiná všeobecná sbírka bývala na **sv. Řehoře**. As týden předtím upozornil p. učitel na tento významný den a žádal, aby žáci o tom své rodiče vyrozuměli a je požádali, aby něčím na učitele vzpomněli. Na sv. Řehoře scházelo se žactvo obězkané jako včely do úlu. Ten nesl vak, ten uzel, ten koš neb niši atd. Různé zboží donášelo se do školní světnice, z které za chvíli bylo skladiště. Přinášeny suché švestky, křížaly, ovoce, čočka, hrách, mák, uzené maso, vejce, mouka, krupice, poukázka na věrtel neb strych obilí, které si mohl učitel dle potřeby vybrati atd. Každý žák přišel se vzkazem, že se tatínek a maminka dávají pěkně poroučet a posilají sv. Řehoře. Pan učitel děkoval a ten den se neučilo, nanejvýše se zpívalo, neb se vypravovala nějaká příhodná povídka o dobrodincích. Všeobecně bývalo uspokojení a dlouho se vždy pamatovalo na den sv. Řehoře, na který se všickni žáci opravdu těšivali. Škoda těch starých časů, bývalo v nich něco společenského mileho, co lidi stavělo na roven, co je sblížovalo, přátelilo.

Jiná školní sbírka prováděla se na **Bílou sobotu** velikonoční, kdy se konal i zápis dítek pro budoucí školní rok. Učitel obcházel od domu k domu, kde byly dívky škole povinné, a zapisoval je. Přitom býval

pohoštěn a obdarován všelíkými potřebami, podobně jako o sv. Řehoři. Věci donášeli mu v niších domů obyčejně dva starší žáci, kteří jej provázeli. Zápis ten trval ovšem i po svátcích několik dní, poněvadž za jeden den všecky přískolené obce nebylo možno obejiti.

ZPÍVÁNÍ DĚTÍ NA POHRĚBECH A V KOSTELE

Hoši a děvčata, jež se učili zpěvu z not, chodili také zpívati na pohřby, při čemž bývalo také pohoštění a pak dle toho, byl pohřeb bohatší neb chudý, dostali také peněžitou odměnu po 20 až 30 krejčatřích. Pohřeb byl mnohdy až ze Třebaně, Rovín neb Vonoklas a mnohdy při dešti a blátě, neb sněhu a mrazu, takže odměny byly náležitě zasloužené. Pamatuji se ale, že zpěváci mikiďy nereptali, bývali spokojeni se vším. Při chudých pohřbech hrávali obyčejně dva starší hudebníci na lesní rohy. Tuto službu mnoho let obstarávali provazník Šimek a zedník Řezníček, jenž byl velmi dobrým hudebníkem, znal hráti na více nástrojů, hlavně na housle a basu. Hře na housle také vyučoval. Dovedl i rozepsati noty pro všecky hudebníky, znal-li jen nápěv písně. Byl-li zemřelý mladý a svobodný, mival na pohřbu družičky a mládence jako o svatbě, bývala hostina a tancilo se při hudbě také v hospodě. Povinností zpěváků bylo také choditi v adventě na rořáty. Některý kromě zpívání musil tahati měchy varhan, neboť hrobník, jehož povinností tato služba bývala, přicházel pouze o nedělích a svátcích. V karlickém kostele byly varhany tak chatrné, že bylo uměním vylouditi z nich slušnější tóny. Na stropě nad kruchouta byla zobrazena celá nebeská hudba, andělčkové v oblacích hráli na všelíké nástroje a vzbuzovali vždy náš obdiv. Malba byla fresková, nástěnná, pěkná a škoda, že nebyla při přestavbě zachována, neb aspoň obnovena či obkreslena. Rovněž je škoda, že bývalá bátovitá věž byla nahrazena nyní vyšší věží štíhlou, která se k slohu kostela nehodí a starý jeho ráz docela porušila. Pro odrostlejší mládež, starší 12 roků, do kterého stáří bývaly dívky školou povinný, nežli byla nařizena povinnost do 14. roku, bylo zavedeno vyučování nedělní.

Ze vzpomínek p. F. Havlika vybrala Jana Váňová

KULTURA

DOBŘICHOVICKÉ MŽENÍ

sprška kulturních pořadů v říjnu 2002
v Sále dr. Fürsta a tentokrát i u nové školy

Výstava fotografií... i u nás potopa... včetně unikátních leteckých snímků zatopených Dobřichovic

a okolí – bude otevřena v Sále dr. Fürsta 5. a 6. 10. od 12-17 hod. a během říjnových kulturních pořadů:

5. října Sobota 19.00hod. BESEDA

DOC. MUDR. Z. SUSA - Zdraví, léčení, uzdravování

Co je to zdraví, co nemoc, o vztazích duše a těla, respektive duševního stavu na vznik onemocnění a vliv psychiky člověka při léčení bude hovořit lékař Všeobecné fakultní nemocnice a pedagog I lékařské fakulty – dr. Zdeněk SUSA, se kterým jsme měli možnost seznámit se při jeho jarní besedě a promítání o středověké poutní cestě na Konec světa.

12. října Sobota 14. – 18.00 hod.

SLAVNOST U ŠKOLY – odpoledne plné hudby, zpěvu, divadelních a klaunských představení, her pro děti i rodiče – žonglování, chůze na chůdách - jakož i výtečného občerstvení - před novou školou a premiérově i v její aule. Vystoupí Chorus Angelus, Divadlo bez opony, Bilbo compagnie J. Reidinger, dramatický kroužek dětí 1. stupně, GSB Band a muzicírující divadlo Koňmo.

12. října Sobota 19.00 hod. KONCERT

AD VOCEM - Hudba pražských paláců a zahrád kolem r. 1620

Po srpnovém koncertu v karlickém kostele, kde vystoupil přední český i evropský virtuos na violu da gamba Petr Wagner s loutnistou Janem Krejčou, se tentokrát představí komorní soubor Ad vocem, vedený naším předním loutnistou Přemyslem Vackem (např. Musica florea, Ensemble Tourbillon etc.). Zahrají italské rané barokní canzonetty, villanely, madrigaly, a to z unikátního sborníku vzácných tisků italské monodie, dochovaného v pražské Národní knihovně, který sir. 1612 pořídil císařský rada Franciscus Godefridus Troilus z Lessothu a který zachycuje velký vývojový úsek rané italské jednohlasé písně. Na koncert s unikátním a i v mezinárodním měřítku respektovaným pěveckým i instrumentálním obsazením (Anna Hlavenková - soprán, Dagmar Valentová - barokní housle, Přemysl Vacek - loutna, theorba) zve Společnost Dobřichovice.

19. října Sobota 15.00 hod. DIVADLO PRO DĚTI

Divadelní společnost KEJKLÍŘ – Tři zlaté vlasy Děda Věšvéda

Bylo - nebylo: byl jednou jeden král ... Že to odněkud znáte? Jak by ne! Lidové pohádky nás přece provázejí odmalicka a odjakživa, aby vyprávěly o tom nejdůležitějším – o osudu, pokoře, odvaze, životě i smrti a - lásce. Třicetvráhodinka s loutkovým divadýlkem podle klasické pohádky K. J. Erbena pro děti od 4-12 let.

Na listopad připravují:

1. listopadu Pátek 19.00 hod. v Sokolovně DIVADLO

Teatr Vít Marčička – Elektrické divadlo aneb Představení o podivném promítači – nejnovější projekt originálního divadla jednoho herce. V. Marčička nebude v Dobřichovicích poprvé – hrál tu pro děti i pro dospělé, tentokrát uvidíme jednu z prvních repríz unikátního projektu, který je určený spíše větším divákům.

9. listopadu sobota 20.00hod. KONCERT

Dubia Fortuna – Písňe evropského i českého středověku

Název souboru se dá přeložit jako "Pochybné štěstí" či "Nejistá Štěstěna" a muzika, kterou hraje, má budít náladu, kdy není nic tak úplně jisté, přesto však docela příjemně – pohodu, nevázanost a veselí – a to prostřednictvím středověké a renesanční hudby z celé Evropy, kterou soubor svérázným způsobem interpretuje. Používá přitom moderní prvky, kterými se snaží přiblížit i posluchače jiných žánrů – např. folku. A daří se jim to – nahléd nad muzikou i sebou samými, komunikace s diváky i samotný repertoár, zaměřený na světskou hudbu z krčem, tržišť i lidových veselic - v původních jazycích, historických kostýmech a s více či méně dobovými replikami nástrojů, bubinků, píšťal, šalmajů, louten, kytar, dud - nabízí neupjatý večer. Spolu pořádá Společnost Dobřichovice.

16. listopadu sobota v 19.00hod.

Beseda s promítáním

Jaroslav Šesták – Země a lidé – přestože je autor fotografií vědeckým pracovníkem a vysokoškolským profesorem, neodpovídá vžité představě akademika – je spíš od pohledu světoběžník a horal, který si "dělá, co chce" - cestuje a přitom se nechává okouzlovat Zemí a lidmi, které zachycuje na svých fotografických - a zeměkoule se pak zdá být o něco menší.

23. listopadu sobota v 19.00 hod.

Beseda s promítáním

Olga Vilimková – Život dětí v Peru – další vyprávění o životě peruánských Indiánů od ženy, které mezi nimi delší čas žije jako ve své druhé rodině. Autorka měla letos v květnu výstavu v Náprstkově muzeu, v Dobřichovicích jsme s ní o Incích besedovali vloni.

30. listopadu sobota v 19.00 hod.

KONCERT

Komorní soubor LUDUS MUSICUS - ADVENTNÍ ZPĚVY

Úvodní koncert čtyřlíného cyklu - ZIMNÍ NOVOROČÍ, který soubor připravil. Při koncertě bude představen první ze čtyř velkých betlémů - Adventní, jež soubor vytváří s týmem svých spolupracovníků a kolem něhož se rozezní a rozehrají jednotlivá adventní témata, aby se opět oživila původní představa - VIDĚM a SLYŠÍM - jako jeden celek.

Martina Hrdličková

P. S.

Nakonec zpráva o výjimečné kulturní události:

Orchestr MUSICA FLOREA projevil zájem zahrát si v Dobřichovicích!

Jmeno tohoto souboru dobřichovickým hudebním děním prošlo již mnohokrát, neboť většina jeho členů zde pravidelně hostuje s jinými soubory (Ritornello, Ad vocem, Les voix humaines, jen pro příklad). Byl založen před 10 lety violoncellistou a dirigentem **Markem Strycnlem** se za 10 let své existence vypracoval nejen na absolutní špičku našich orchestrů věnujících se interpretaci barokní hudby, ale došel si i významného mezinárodního renomé (připomeňme jen vynikající album Bachových arií, natočené pro renomovanou firmu Deutsche Grammophon ve spolupráci s pěvkyní Magdalenou Koženou, a koncertní turné s tímto repertoárem, které převzala i Česká televize, také působivou realizaci svatováclavského korunovačního melodramatu Jana Dismase Zelenky *Sub olea pacis...* (Pod olivou míru ...), napsaného u příležitosti korunovace Karla VI. českým králem v r. 1723 (vzpomínáte na krásný letošní svatováclavský večer, kdy toto provedení vysílala stanice Vltava?) či průkopnický komplet tří CD nádherných nahrávek z druhé největší evropské sbírky barokní hudby, z kroměřížského archivu). Orchestr oslavuje desetiletí své činnosti koncertním turné po Čechách i Moravě a projevil přání, aby se jednou z jeho zastávek staly i Dobřichovice. Pořadatelé se cítí tímto výběrem velice poctěni a srdečně zvou všechny, kteří chtějí prožít

krásný večer s virtuosní hudbou 1. poloviny 18. století v podání tohoto souboru a jeho sólistů.

... A JAK JE TA HUDBA STARÁ ...?

Ano, bude to o koncertu "staré hudby". Tak se jí říká. Na takové jsme totiž byli a toto budí zpráva o tom, jak rychle jsme pochopili relativitu onoho pojmu stáří. Základní fakta: v kostele sv. Martina a Prokopa v Karlíku hostovali v kouzelné sobotní podvečer 31. srpna Petr Wagner (viola da gamba) a Jan Krejča (theorba) v koncertu nazvaném příznačně *L'Apothéose de la viole avec pocta viole da gamba*. Přijeli na pozvání Společenského a kulturního centra Dobříchovice a Společnosti Dobříchovice.

Koncert to byl dobročinný, jeho výtěžek podpořil dobříchovické "povodňové" konto. Dobročinný, ale také tak trochu "koncert smíření". Smíření s Naší Řekou, jak bylo sice v té chvíli drsně, leč naléhavě i působivě připomenuto v úvodu.

Pamětníci možná vzpomenu na krásný zážitek z koncertu tohoto dua musikantů z 15. srpna 1998. Tehdy se jmenovali *Les voix humaines*, "Lidské hlasy", to podle jedné známé gambové skladby Marina Maraise. Od té doby oba hudebníci hostovali na mnoha pódiích doma i v zahraničí, stihli okolo sebe poskládat další soubory (Ensemble Tourbillon, Societas incognitorum etc.) a získat si mezinárodní renomé. V tuzemsku jsou jedineční nejen svým unikátním repertoárem, ale i tím, jak jej provádějí. Jsou jim virtuosní skladby pro violu da gamba ze zlatého období tohoto nádherného nástroje, tedy z 2. pol. 17. a 1. pol. 18. stol., zejména díla napsaná a provozovaná na dvoře "Krále slunce" Ludvíka XIV. Jsou velice věcnou nabídkou posluchačům. Přes řadu odlišností, jak v charakteru skladeb, ve stylu a koneckonců i v životních osudech autorů, je zde jasně jedno důležité pojítko: úcta i láska k libozvучné melodii, řemeslná dokonalost při zvládnutí těch nejsložitějších forem a schopnost vyzvat posluchače na "soubor emocí".

Kteří tedy autoři zazněli? Koncert byl uveden subtílním *Arpeggiem* Carla Friedricha Abela (1723 - 1787), proslulého komponisty i všestranného virtuosa. Pokračoval třemi skladbami nesmírně zajímavého autora Antoina Forqueray (1672 - 1745), jenž se na dvoře francouzského krále honosil titulem *Musicien ordinaire de la chambre du roy*, spluhračče Françoise Couperina i Roberta de Visée a sólisty, jehož virtuosita byla pověstná. A především to byl Marin Marais (1656 - 1728), ve své době proslulý komponista i koncertní hráč, žák samotného Sainte-Colomba, nejznámějšího a nejvlivnějšího virtuosa i učitele poslední třetiny 17. stol. (vzpomínáte na film *Věchná jitra světa*, "Tous les matins du monde"). Také žák Jeanna Baptista Lullyho, abychom nevynechali. Dosáhl dokonce postu *Ordinaire de la chambre du Roi pour la viole* a zanechal po sobě monumentální dílo pro sólový nástroj i pro nejrůznější komorní sestavy. Prakticky celou druhou polovinu koncertu tvořila půvabná *Suite in La minore* (ze sbírky *Scherzi musicali* z r. 1747) Johanna Schencka (1660 - 1720), německého skladatele a hudebníka holandského původu, jenž působil jako *Kammerdiener* na dvoře falckrabího Johanna Wilhelma I. v Düsseldorfu. Dobil si tam velkého uznání a jeho virtuosní hra byla dokonce oslavována v básních. Rovněž on zanechal dílo vyžadující nejvyšší interpretační schopnosti.

Oba protagonisté koncertu si tedy dobrovolně zvolili to nejobtížnější z dochovaného repertoáru. Svého nelehkého úkolu se zhostili s noblesou a nejvyšší mírou přesvědčivosti. Publiku, mezi níž nechyběla

[28]

KUKÁTKO 3/2002

řada osobnosti našeho (nejen dobříchovického) kulturního i veřejného života (v čele s dobříchovickým starostou dr. Václavem Kratochvílem), poskytlí svrchovaný kulturní zážitek, jenž dal alespoň na chvíli zapomenout na vsudyprítomný průžitek zaplav. Petr Wagner vyzrál v sólistu, jenž mistrovsky ovládá svůj nástroj a dovede nabitou až neuvěřitelné spektrum odstínů barev i emocí. Např. slavné Maraisovy *Les folies d'Espagne* zazněly i se všemi variacemi tak, že při vzájemném srovnání vyjde slavná nahrávka nekorunovaného krále gambové hry Jordiho Savalla při vši úctě jako nudná a nenápadně musicitovaná k odpolední svatyně. Petr Wagner zde dokázal svým nástrojem vyrobít ohlušující ticho plné čekajícího mrazení i pocit, že se obrovským napětím a přetlakem tónů každou chvíli musí naráz zřítit celý prostor kostela pod náporom onoho podivného a zdánlivě tak subtilního nástroje. Vystavěl dokonalou strukturu hudebního příběhu, přesně a cíleně dával "sladkosti" barokních ozdob.

Byl to půvabný podvečer. Jistě k celkovému pocitu přispěly i zajímavě a stylově čisté graficky řešené programy, které nabídly návštěvníkům koncertu nejen základní informace o provedeném repertoáru a o účinkujících, ale také dobové rytmy zobrazující jednotlivé autory. Jako by sami dávní autoři a hráči zvědavě usedli s námi do lavic. Jako by se i oni s námi smáli nad okouzlujícím a s nadhledem zahráním předavkem, Maraisovou *La chaconne asthmatique* (snad "dýchavičnou ciacomou"). Ano, i to byl příspěvek k "vážnosti" oné "vážné" hudby. A znovu ona úvodní otázka: *jak je ta hudba stará? A je vůbec "stará"?* A ještě: *je "starý" dobře nebo špatně?* Ta zjevná resonance, vyjádřená i dlouhým potleskem i následnými slovy díků, stává leckteré otázkou do jiného světa. Možná je obraci v odpovědi.

WP

Sdělení i poděkování pořadatelů:

výtěžek benevolentního koncertu činil 4.790 Kč, které byly neprodleně předány na "povodňové" konto obce Dobříchovice. Pořadatelé vyjadřují vřelý dík jak všem, kteří zakoupením vstupenek přispěli k tomuto daru, tak mnoha dalším sponzorům, kteří svorně projevíli přání zůstat v anonymitě.

Za pořadatele J. Matl

SPORT

VOLEJBALOVÁ LIGA ŽEN I MUŽŮ ZAHAJUJÍ

Jak známo, dobříchovické volejbalistky se proboujaly do 2. ligy a jak chutná ligový chlebiček, poznají již brzy, neboť mistrovská soutěž jim začne co nevidět. Uvádíme přehled všech jejich utkání prvního kola.

5.10. D. - Teplice 16.11. Švrňany - D.

KUKÁTKO 3/2002

[29]

12.10. Rokycany - D. 23.11. D. - Děčín
19.10. D. Chabařovice 30.11. Klatovy - D.
2.11. Ústí n.L. - D. 7.12. D. - Plzeň
9.11. D. - Neratovice

Ve druhém kole, které začne až 25. ledna, si pak své soupeřky i místa vzájemných utkání vymění.
Dobřichoviči volebalisté vstupují do své páté prvoligové sezóny a stojí před těžkým úkolem: obhájit loňský mistrovský titul. Jejich program je také podstatně náročnější, než je tomu u družstva žen. Přehled všech jejich utkání před rozdělením na skupiny:

- 4.10. Komárov - D. 9.11. Č. Budějovice - D.
- 5.10. St. Město - D. 15.11. D. - Komárov
- 11.10. Č. Třebová - D. 16.11. D. - St. Město
- 12.10. Hr. Králové - D. 22.11. D. - Č. Třebová
- 18.10. D. - Poštorná 23.11. D. - Hr. Králové
- 19.10. D. - Brno 29.11. Poštorná - D.
- 25.10. Rakovník - D. 30.11. Brno - D.
- 26.10. Plzeň - D. 6.12. D. - Rakovník
- 1.11. D. - Benátky 7.12. D. - Plzeň
- 2.11. D. - Technika 13.12. Benátky - D.
- 8.11. D. - Č. Budějovice 14.12. Technika - D.

Oběma družstvům přejí příznivci dobřichovického volejbalu co nejlepší výsledky i závěrečné umístění!

HKS

INZERCE

ENY INZERCE V KUKÁTKU 2002:
Obvyklá je individuálně sjednaná smluvní cena. Není-li cena předem sjednána, účtuje se pro soukromé inzeráty do 20 slov 100 Kč, každé další slovo 5 Kč, podnikatelské inzeráty do 20 slov 200 Kč, každé další slovo 5 Kč, plošná reklama podle velikosti od 900 Kč.
Inzeráty je možné podávat na adresu redakce nebo na expozituru Union banky v Dobřichovicích.
Úhrada: v hotovosti nebo složenkou na účet 96400972/3400 (společnost s r.o. Dobřich), při větších platbách fakturou.

ELZED

Silnoproudé a slaboproudé elektroinstalace

PRODEJNA ELEKTROINSTALAČNÍHO MATERIÁLU

Vrážská 15, Praha 5 - Radotín (vedle Technometry), tel./fax: 02/57810529

- KABELY, VODIČE
- OSVĚTLOVACÍ TĚLESA, ZDROJE
- VYPÍNAČE, ZÁSUVKY
- ROZVADĚČE, JISTIČE
- DOMÁCÍ TELEFONY, ZVONKY
- KABELOVÉ LIŠTY, KANÁLY, ROŠTY, ZÁSUVKOVÉ ŽLABY
- PŘÍMOTOPNÉ KONVERTORY, VENTILÁTORY
- DROBNÝ ELEKTROINSTALAČNÍ A KOTEVNÍ MATERIÁL
- NÁŘADÍ PRO ELEKTROMONTÉRY

PO - PÁ 7.00 - 15³⁰

DLE DOHODY MOŽNOST DOPRAVY MATERIÁLU

ELEKTROINSTALACE

KANCELÁŘ: Vrážská 15, Praha 5 - Radotín, tel./fax: 02/57810529

- KOMPLETNÍ SILNOPROUDÉ ELEKTROINSTALACE
- DODÁVKY A MONTÁŽE OSVĚTLENÍ
- DODÁVKY A MONTÁŽE PŘÍMOTOPNÉHO VYTÁPĚNÍ A OHŘEVŮ VODY